

Europe Direct

Informācijas centrs Austrumlatgalē

Ziņu lapa
2013/Nr.2

Izmanto savas iespējas!

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē Eiropas Komisija un Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novada pašvaldības

Bildē: Europe Direct Informācijas centra Austrumlatgalē pārstāves

Co-funded by
the European Union

Rēzeknes novadā gatavojas Lielajai Talkai

„Lai būtu prieks pašiem un arī apkārtējiem!” – ar šādu saukli Rēzeknes novadā gatavojas 27.aprīli gaidāmajai talkai, kad vairāk nekā 40 vietās Rēzeknes novadā pulcēsies cilvēku komandas, lai kopīgiem spēkiem tuvotos Vislatvijas mērķim – padarīt mūsu valsti par sakoptāko visā pasaulē. Šogad Rēzeknes novadā gatavošanās talkai sākusies ļoti laicīgi, jo jau vairāk nekā mēnesi pašvaldības administrācijas ēkā, kā arī pagastu pārvaldēs un bibliotēkās izvietotas kartona kastes, kurās iedzīvotāji aicināti atstāt izlietotās baterijas un ekonomiskās spuldzītes. Kopš akcijas sākuma savāktas teju 400 baterijas un aptuveni 100 spuldzītes. Jāatzīmē, ka ekonomiskās spuldzes satur viedei kaitīgo dzīvsudraba gāzi, kura turpina iz-

dalīties atmosfērā pēc tam, kad spuldzīte ir izmesta atkritumos, tāpēc ir ļoti svarīgi tās nodot īpaši paredzētās vietās.

Artūrs Brīvers, 9.gadi,
Lendžu pagasts

Ši pavasara Lielā talka noritēs ar devīzi „Tīra Latvija sākas Tavā galvā!” Ar šādu saukli arī Maltas, Gaigalavas, Vērēmu, Lendžu, Ozolmuižas, Stoļerovas, Bērzgales un citās bibliotēkās līdz 16.aprīlim notika zīmējumu konkurss bērniem. Kopumā konkursa vērtēšanas komisija saņēma vairāk nekā 150 zīmējumus, kuros bērni radoši attēlojuši savu izpratni par tīru Latviju un to, kā ikviens no mums var palīdzēt sakopt savu dzimto zemi. Piemēram, piecgadīgais Marks no Maltas ar krāsainiem krītiņiem uzzīmējis, kā zvēriņi darbojas – lācītis slauka, dzenis ārstē kokus, un bezdelīga ar puķēm izrotā apkārtni, lai sakoptu savas mājas – mežu. Savukārt deviņgadīgā Sabine no Lendžiem attēlojusi, cik skaista būtu mūsu apkārtnē, ja cilvēki

apdomātos un nesviestu atkritumus, kur pagadās. Konkursu organizēja Rēzeknes novada pašvaldība kopā ar pagastu bibliotekāriem, savukārt par saldām un praktiskām balvām visiem zīmējumu autoriem parūpējās „Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē”.

Pērn talkošanā Rēzeknes novadā piedalījās vairāk nekā 1600 cilvēku, un tika savākti 9718 atkritumu maisi. Kā talkotājiem veiksies šogad? To redzēsīm Lielās talkas dienā 27.aprīli.

Sabine Kapača, 9.gadi,
Lendžu pagasts

Madara Ļaksa,

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē vadītājas asistente

Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka piedalās GRUNDTVIG projektā

Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas GRUNDTVIG partnerības ietvaros Ludzas pilsētas galvenajā bibliotēkā tiek realizēts projekts „European Reader's Club-Effective ethnic-cultural and socio-economic reception and integration of migrant communities into the receiving society” (Nr 2011-1-PL1-GRU06-19323 2). Tajā piedalās bibliotēkas, skolas, pieaugušo izglītības centri, nevalstiskās organizācijas no Lietuvas, Latvijas, Polijas, Lielbritānijas, Itālijas un Turcijas.

Projekta realizācijas gaitā katrā partnerorganizācijā tika izveidoti lasītāju klubi, kuru dalībnieki lasīja un diskutēja par trim grāmatām A.de Sent Ekziperī „Mazais princis”, P.Koelju „Alķīmiķis” un D.Svifts „Gulivera ceļojumi”. Projekta ietvaros lasītāju klubu dalībnieki stāstīja par savu ģimeņu likteņiem, tika apgūtas „Eiropass” formas sastādīšanas pamati, rīkoti valodu kursi, kā arī dažādas citas aktivitātes.

Projekta realizācijas obligātā sastāvdaļa ir partneru tikšanās, kuru gaitā tiek diskutēts par projektā paveikto un plānoto, kā arī risinātas projekta realizācijas problēmas. Tikšanās reizes notika katrā partneru dalībvalstī. Nesen kārtējā partneru tikšanās noritēja Itālijā, Reggio Calabria pilsētā. Tās gaitā katra partnerorganizācija prezentēja diskusiju kopsavilkumu par P.Koelju „Alķīmiķis” un D.Svifta „Gulivera ceļojumi” darbiem; debatēja par citu projekta aktivitāšu veiksmēm un problēmām.

Semināru darba pirmā diena noritēja Reggio Calabria Europe Direct Informācijas centrā. Tā darbinieki iepazīstināja ar centra darbu vispār, informēja par dažādām paveiktajām un plānotām aktivitātēm, dalījās pieredzē par to, kā notiek darbs ar iedzīvotājiem dažādu ES aktualitāšu skaidrošanas jomā. Sakarā ar to, ka Ludzas bibliotēka kā partneris piedalās projektā „Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct Austrumlatgalē” mēs ar interesi iepazīsīsimies ar kolēģu pieredzi, kā arī dalījamies savā.

Katras partneru tikšanās reizē, tās organizatori cenšas iepazīstināt kolēģus ar savas pilsētas vēsturi, ievērojamākajām vietām un dažādu organizāciju darbu. Šoreiz bijām aicināti uz pilsētas muzeju, Universitāti ārzemniekiem „Dante Aligjeri”, ekskursiju pa vecpilsētu un Sicīlijas salas pilsētu Messinu.

Inta Kušnere,

Ludzas pilsētas galvenās bibliotēkas direktore

Krāslavas novada dome ir veikusi nepieciešamos darbus Aglonas ielas rekonstrukcijai Krāslavā uzsākšanai

Aglonas ielas rekonstrukcijas darbi tiks veikti ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu 3.2.1.2. aktivitātē „Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās” projekta „Aglonas ielas rekonstrukcija Krāslavā” 3DP/3.2.1.2.0./12/APIA/SM/006 ietvaros.

Projekta „Aglonas ielas rekonstrukcija Krāslavā” vispārīgais mērķis ir satiksmes drošības un kvalitātes uzlabošana Aglonas ielā Krāslavā. Projekta tiešais mērķis ir veikt Aglonas ielas rekonstrukcijas darbus.

Saskaņā ar 2013.gada 14.martā noslēgto līgumu rekonstrukcijas darbus ir plānots uzsākt pēc š.g. 15.aprīļa. Rekonstrukcijas darbus veiks SIA „Ošukalns”. Rekonstrukcijas darbu izmaksas sastāda Ls 588 351.21 bez PVN. Rekonstrukcijas darbu būvuzraudzību veiks SIA „Firma L4”, autoruzraudzību – SIA „SKA projekts”.

Rekonstrukcijas ietvaros tiks veikta ielas seguma konstruktīvās kārtas rekonstrukcija (788 m) līdz pilsētās robežai, gājēju ietves un lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūve, apgaismojuma infrastruktūras rekonstrukcija un satiksmes organizācijas līdzekļu uzstādīšana.

Papildus tam tiks veikta Aglonas un Izvaltas ielu krustojuma paplašināšana un pārbūve, kā arī Izvaltas ielas pieslēguma rekonstrukcija 70 m garumā.

Andris Rukmans,

Krāslavas novada domes projekta vadītājs

Sakstagala bērni zīmē savas mājas Eiropā

Sakstagala pagasta bērnu un ģimenes centrs „Vītoli” sadarbībā ar Rēzeknes daudzbērnu ģimeņu klubu un *Europe Direct* Informācijas centru

Austrumlatgalē marta sākumā rīkoja zīmējumu konkursu „Mūsu mājas Eiropā”. Kā pastāstīja daudzbērnu ģimeņu kluba vadītāja Irina Kunicka, bērni ļoti aktīvi iesaistījušies radošajā procesā: „Mazie mākslinieki atainoja Eiropas skaistākās un interesantākās vietas, tostarp, Eifeļa torni Parīzē vai Rīgas vanšu tiltu. Kā galveno akcentu bērni ieskicēja savas mājas un apkārtnējo vidi ar putniem, dzīvniekiem un puķēm, kā arī savu ģimeni.”

Konkursā piedalījās bērni no 3 līdz 12 gadu vecumam.

Žūrija ir izvērtējusi darbiņus, un zīmējumu autori ir ieguvuši diplomus: 1.vieta – Jorenam Štekelam, 2.vieta – Edvinam Kunickim un 3.vieta – Martinam Šerkinam.

Pasākuma organizatori pateicas *Europe Direct* informācijas centram Austrumlatgalē (un personīgi Madarai Ļaksai) par sarūpētajām dāvanām katram pasākuma dalībniekam. Jāpiebilst, ka šis jau ir otrais bērnu un ģimenes centra „Vītoli” un Rēzeknes daudzbērnu ģimeņu klubu sadarbības pasākums, kas veicina jaunu kontaktu dibināšanu, radošo prasmju attīstīšanu un iespēju pievērsties nemateriālā kultūras mantojuma tēmai. Konkurss ir arī veltījums

Sakstagala daudzbērnu ģimeņu klubīņa pirmajai dzimšanas dienai, kas tiks svinēta, iestājoties siltākam laikam.

Diāna Vasiljeva, Irina Kunicka

Sakstagala pagasta bērnu un ģimenes centra „Vītoli” pārstāves

Vairāk nekā 30 NVO pārstāvju interesējas par ES programmu atbalstu piemēnas pasākumu veidošanai

Eiropas Savienības (ES) mājā bija pulcējušies vairāk nekā 30 nevalstisko organizāciju (NVO) un pašvaldību pārstāvju, lai gūtu informāciju par ES programmas "Eiropa pilsoņiem" darbību "Aktīvi Eiropas piemēnas pasākumi". Darbības mērķis ir sekmēt ar Eiropas pilsonisko apziņu un demokrātiju, kopīgajām vērtībām, kopējo vēsturi un kultūru saistītus pasākumus, diskusijas un analīzi un tuvināt Eiropu tās iedzīvotājiem, cildinot Eiropas vērtības un sasniegumus un vienlaikus saglabājot piemiņu par pagātni. Programma "Eiropa pilsoņiem" ir izveidota, lai ieviestu tiesību aktus, kuru mērķis ir atbalstīt plašu pasākumu klāstu un organizācijas, kas veicina aktīvu Eiropas pilsonisko apziņu, tas ir, iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaisti Eiropas integrācijas procesā.

Tā dod iedzīvotājiem iespēju sadarboties un piedalīties, veidojot arvien saliedētāku Eiropu, kura ir demokrātiska, vērsta uz pasauli un kuru vieno un bagātina tās kultūras daudzveidība, tādējādi izkopjot Eiropas Savienības pilsonisko apziņu.

Eiropas Savienības (ES) mājā bija pulcējušies vairāk nekā 30 nevalstisko organizāciju (NVO) un pašvaldību pārstāvju, lai gūtu informāciju par ES programmas "Eiropa pilsoņiem" darbību "Aktīvi Eiropas piemēnas pasākumi".

Tāpat programma dod iespēju izkopt Eiropas identitātes izjūtu, kuras pamatā ir kopīgas vērtības, vēsture un kultūra, kā arī iedzīvotājiem veicina Eiropas Savienības piederības izjūtu.

Pasākuma dalībniekiem tika arī norādīts, ka programma sekmē iecietību un savstarpēju sapratni Eiropas iedzīvotāju vidū, respektējot un cildinot kultūras un valodu daudzveidību un vienlaikus bagātinot starpkultūru dialogu.

Programmas mērķis ir tuvināt vietējo kopienu iedzīvotājus visā Eiropā, lai dalītos pieredzē un apmainītos ar pieredzi, viedokļiem un vērtībām, kā arī lai mācītos no pagātnes, plānotu nākotni un īstenotu sadarbību Eiropas līmeņa pilsoniskās sadarbības organizācijās.

Ar programmas palīdzību iecerēts arī sekmēt visu iesaistīto valstu iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju sadarbību, lai bagātinātu starpkultūru dialogu un uzsvērtu gan Eiropas daudzveidību, gan tās vienotību, īpašu uzmanību pievēršot pasākumiem ar mērķi ciešāk tuvināt iedzīvotājus no vecajām dalībvalstīm un dalībvalstīm, kas pievienojušās Eiropas Savienībai pēc 2004. gada 30. aprīļa.

Programmas budžets laika posmam no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim ir plānots 215 miljonu eiro apmērā.

Latvieši biežāk nekā ārvalstnieki atzīst ieguvumus no dalības ES

Latvieši biežāk nekā cittautieši uzskata, ka Latvija no dalības Eiropas Savienībā (ES) vairāk iegūst, nekā valsts zaudē, secināts kādā pētījumā. 45% latviešu atzina, ka pēc viņu domām, Latvija vairāk iegūst no dalības ES.

Savukārt 26% respondentu atzīmējuši, ka Latvija vairāk zaudē. 29% aptaujāto bijis

grūti atbildēt uz šo jautājumu. Tikmēr 26% respondentu no citām ES dalībvalstīm licies, ka

viņu valstis iegūst no dalības ES,

savukārt 40% ir atbildējuši noliedzīgi, un 34% aptaujāto bijis grūti komentēt. Salīdzinot dažādu paaudžu uzskatus, respondenti vecumā līdz 34 gadiem biežāk nekā citu vecuma grupu aptaujātie atzīmējuši, ka Latvija no dalības ES vairāk iegūst. Savukārt respondentiem vecuma grupā no 55 līdz 74 gadiem bijis visgrūtāk šādu jautājumu vispār komentēt un formulēt pozitīvu vai negatīvu viedokli.

Viens no indikatoriem, kas saskaņā ar ekspertu teikto savā veidā izskaidro iedzīvotāju nostāju šajā jautājumā, ir attieksme pret ES fondu līdzekļu izmantojumu jeb to, kādu labumu iedzīvotāji no to pieejamības jutuši.

Norādot, cik informēti jūtas par ES fondu līdzekļu sadali un izmantošanu Latvijā, latvieši biežāk nekā cittautieši - attiecīgi 17% un 10% - atzīmējuši, ka ir labi informēti. Tomēr lielākā daļa respondentu neatkarīgi no tautības norādījuši, ka ir vāji informēti par ES fondu līdzekļu sadali un izmantošanu Latvijā.

Cittautieši - 45% - daudz biežāk nekā latvieši - attiecīgi 35% - apgalvo, ka jūtas "ļoti vāji" informēti.

Tikmēr, salīdzinot atbildes šajā jautājumā dažādās vecuma grupās, jaunāki cilvēki, tas ir, respondenti vecumā līdz 44 gadiem, biežāk nekā citu vecuma grupu aptaujātie norādīja, ka jūtas labi informēti par ES fondu izlietojumu.

"DNB Latvijas barometra" pētījumā gan lielākā daļa respondentu dažādās vecuma grupās tomēr atzina, ka viņiem nepietiek informācijas šajā jomā.

Eiro ieguvumi

Patērētāji iegūst, jo...

Konkurence ir lielāka

Tā kā patērētāji var vienkāršāk iepirkties ārvalstīs un salīdzināt cenas, starp veikaliem un piegādātājiem rodas lielāka konkurence. Patērētājiem ir lielāka izvēle, atsevišķu preču cenas ir zemākas un cenu pieaugums tiek kontrolēts.

Cenas ir stabilas

Pateicoties euro, inflācija ir samazinājusies līdz zēmam un stabilam līmenim. 20. gadsimta septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados daudzās ES dalībvalstīs bija ļoti augsts inflācijas līmenis, dažās pat 20 % un augstāks. Kad valstis sāka sagatavoties euro ieviešanai, inflācija samazinājās, bet kopš euro ieviešanas inflācijas līmenis euro zonā pamatā ir aptuveni 2 %. No zēmas un stabilas inflācijas ieguvēji ir pilnīgi visi.

Naudas aizņemšanās ir kļuvusi vienkāršāka un lētāka

Tā kā Eiropas Centrālā banka strādā pie tā, lai saglabātu zēmu inflācijas līmeni, arī procentu likmes ir zemākas. Tas nozīmē, ka cilvēki naudu var aizņemt vienkāršāk un lētāk, piemēram, lai iegādātos māju vai segtu atvaļinājuma izdevumus.

Ceļošana ir kļuvusi lētāka un vienkāršāka

20. gadsimta deviņdesmitajos gados ceļotāji, kas apmeklēja ES dalībvalstis un mainīja naudu uz katras valsts robežas, zaudēja pusi savas naudas maiņas izmaksas, nespējusi veikt nevienu pirkumu! Šīs izmaksas, nemaz nerunājot par neērtībām, ir pilnībā likvidētas, padarot tūristu, atvaļinājuma baudītāju, studentu un ārvalstīs strādājošu darbinieku dzīvi vienkāršāku un lētāku. Turklāt euro iespējams samainīt arī daudzās valstīs, kas atrodas ārpus euro zonas — aprēķināts, ka ārpus euro zonas dalībvalstīm tiek izmantoti līdz pat 20 % euro banknošu

Uzņēmumi iegūst, jo...

Zēmas procentu likmes nozīmē lielākas investīcijas

Zēma inflācija nodrošina arī zēmas procentu likmes. Tas nozīmē, ka uzņēmumi var lētāk aizņemt naudu, lai ieguldītu to, piemēram, jaunā aprīkojumā un plašākos pētījumos. Tas savukārt palīdzēs izveidot jaunas preces un pakalpojumus, kā arī panākt augstāku produktivitāti, kuras rezultāts būs ekonomiskā izaugsme, kā arī jaunas un labākas darbavietas.

Ekonomiskā stabilitāte veicina ilgtermiņa plānošanu

Pirms EMS izveidošanas nepastāvēgās procentu likmes padarīja izmaksas neparedzamas. Neparedzamības dēļ uzņēmumi ilgtermiņa investīcijas uzskatīja par riskantām, jo nevarēja zināt, vai ieguldījumi sniegs peļņu. Šobrīd vērojama EMS stabilitāte samazina nedrošību un veicina uzņēmumu ilgtermiņa investīcijas.

Zēmaks risks veicina pārrobežu tirdzniecību

Agrāk tirdzniecībā ES robežās tika izmantotas dažādas valūtas ar mainīgiem maiņas kursiem. Lai samazinātu šādu tirdzniecības apstākļu radīto risku, uzņēmumi ārvalstīs pārdeva preces par lielāku cenu, tādējādi kavējot tirdzniecības attīstību. Šobrīd tāds risks vairs nepastāv.

Valūtas maiņas izmaksu likvidēšana veicina tirdzniecību un ieguldījumus

Pirms euro ieviešanas valūtas maiņas izmaksas bija augstas, ik gadu visā ES kopumā tās tiek lēstas 20–25 miljardu euro apmērā. Šīs izmaksas ir pazudušas euro zonā, kur visi maksājumi un rēķini izteikti euro. Vēl jo vairāk, euro labprāt tiek pieņemts arī ārpus euro zonas.

Dati: *Kādas ieguvumus mēs visi saņemam no euro*
Ekonomikas un finanšu lietu
ģenerāldirektorāts
Eiropas Savienība, 2011.gads

Tavus jautājumus un priekšlikumus uzklausīs:

Inta Rimšāne

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē vadītāja
Adrese: Rēzekne, Atbrīvošanas aleja 95,
3.stāvs, 33.kabinets
E:pasts: Inta.Rimsane@rdc.lv
Tel.: 64607177

Ilona Skorodihina

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: ilona.skorodihina@preilubiblioteka.lv, ilona1973@inbox.lv
Tel.: 65381228; 26819391

Madara Ļaksa

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē vadītājas asistente
Adrese: Rēzekne, Atbrīvošanas aleja 95,
3.stāvs, 31.kabinets
E:pasts: Madara.Laksa@rdc.lv
Tel.: 26531297, 64607198

Velta Popa

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: veltapopa@inbox.lv
Tel.: 65381230; 29991263

Benita Ivdre

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: preilubiblioteka@inbox.lv
Tel.: 65381230; 29991263

Inta Kušnere

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E:pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

Ina Rusiņa

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Preiļos
Adrese: Preiļi, Kārsavas 4
E:pasts: preilubiblioteka@inbox.lv
Tel.: 65381231; 28661351

Ilona Cabule

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore
Krāslavā
Adrese: Krāslava, Diķu 5
E:pasts: icabule@inbox.lv
Tel.: 29978738

Valentīna Magidas

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Krāslavā
Adrese: Krāslava, Diķu 5
E:pasts: valentina_m@apollo.lv;
krasbibl@apollo.lv
Tel.: 65624096

Irēna Andžāne

Europe Direct informācijas centra
Austrumlatgalē koordinatore Ludzā
Adrese: Ludza, Stacijas 41
E:pasts: biblio@ludzasbiblio.lv
Tel.: 65781194

Informatīvo biļetenu veidoja Europe Direct
Informācijas centra Austrumlatgalē komanda un atbalstītāji